

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudcem JUDr. Martinem Láníčkem ve věci

žalobce: J. S.

zastoupený advokátem Mgr. Martinem Bugajem
sídlem Komenského 12/1, 792 01 Bruntál

proti

žalovanému: Magistrát města Ostravy

sídlem Prokešovo náměstí 8, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. dubna 2020, č. j. PŘ-ODV-9/2020,
SMO/191518/20/Vnitř./Pus, ve věci přestupku proti občanskému soužití

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

Shodu s prvopisem potvrzuje

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím Úřadu městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 6. 1. 2020 byl žalobce uznán vinným z přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona číslo 200/1990 Sb., o přestupcích, účinného 30. 6. 2017 (dále též „zákon o přestupcích“), kterého se měl dopustit tím, že - stručně řečeno - dne 8. 11. 2016 kopl svoji švagrovou L. M. zezadu do oblasti kostrče, čímž jí způsobil zhmoždění kostrče s krevní podlitinou (I.), dále mu byla za uvedený přestupek uložena pokuta ve výši 13 000 Kč (II.) a povinnost uhradit paušální částkou náklady řízení ve výši 1 000 Kč (III.).
2. Proti prvostupňovému rozhodnutí podal žalobce dne 3. 2. 2020 odvolání, ve kterém uvedl v poslední větě (po citaci výroku prvostupňového rozhodnutí) doslovně: „*Obviněný uvádí, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nepřezkoumatelné pro zmatečnost*“.
3. Žalovaný rozhodnutím identifikovaným v záhlaví tohoto rozsudku (dále též „napadené rozhodnutí“) odvolání žalobce co do výroku I. a III. zamítl a odvoláním napadené rozhodnutí v uvedeném rozsahu potvrdil a dále změnil výrok II. tak, že uloženou pokutu snížil na částku 6 000 Kč. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že shledal odvolací důvod žalobce v jím vytykané zmatečnosti rozhodnutí, pročez mělo být rozhodnutí nepřezkoumatelné, a proto napadené rozhodnutí podrobil důkladnému přezkoumání, včetně kompletního spisového materiálu, a to v plném rozsahu podle § 98 odst. 1 zákona číslo 250/2016, o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“). Žalovaný tudíž přezkoumal zákonnost i věcnou správnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně. Odvolací námitku žalobce (jeho zástupce), že napadené rozhodnutí je zmatečné, v důsledku čehož je nepřezkoumatelné, shledal žalovaný jako nedůvodnou. Žalovaný zdůraznil, že podrobil napadené prvostupňové rozhodnutí důkladnému přezkoumání včetně kompletního spisového materiálu a dospěl k závěrům vysloveným ve výroci rozhodnutí. Na závěr se žalovaný zabýval také zánikem odpovědnosti za přestupek se závěrem, že odpovědnost za přestupek u žalobce nezanikla. Žalovaný dodal, že po zrušení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nálezem Ústavního soudu ze dne 26. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, posuzoval odpovědnost žalobce podle dříve účinné právní úpravy, tj. zákona o přestupcích.
4. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce prostřednictvím zástupce dne 8. 7. 2020 ke Krajskému soudu v Ostravě (dále též „krajský soud“) včasnou žalobu, ve které navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Žalobce uplatnil v žalobě jeden konkrétní žalobní bod, ve kterém vytyká správním orgánům, že byl zkrácen na svých právech tím, že nebyl vyzván k odstranění nedostatků odvolání, které spočívaly v absenci jeho odůvodnění tak, jak je stanoveno v § 82 odst. 2 správního řádu (zákona číslo 500/2004 Sb.). Vzhledem k tomu, že žalovaný nevyzval žalobce k odstranění vad, rozhodl o podaném odvolání, aniž by zjistil skutečný stav věci. Žalobce poukázal na judikaturu správních soudů, ze které dovozuje povinnost správního orgánu vyzývat odvolatele

k doplnění blanketního odvolání s tím, že se jedná o vadu řízení, která má za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, neboť nebyly najisto postaveny odvolací důvody (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. března 2010, č. j. 9 As 61/2009 - 63 nebo Městského soudu v Praze ze dne 14. dubna 2011, č. j. 9 Ca 102/2009 - 30). Podle žalobce nelze v daném případě dovozovat, jaké konkrétní porušení právních předpisů měl žalobce v odvolání na mysli, odvolací důvody pak zůstaly otevřené a zcela obecné. Pokud správní orgány shora popsáním způsobem nepostupovaly, zatížily správní řízení vadou, která mohla mít za následek nezákonnost rozhodnutí, přičemž tato vada nemohla být zhojena ani tím, že se žalovaný pokusil vypořádat se všemi námitkami, které žalobce v průběhu správního řízení namítal. Nelze vyloučit, že by žalobce v řádném odvolání nepředložil námitky jiné, žalovaným nepředpokládané. Magistrát v odvolacím řízení nepostupoval zcela v souladu se správním řádem, se základními zásadami správního řízení a také v souladu s právním řádem České republiky, a svým postupem v odvolacím řízení žalobce na jeho právech zkrátil.

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a poukázal na § 98 zákona o odpovědnosti za přestupky, podle kterého odvolací správní orgán přezkoumává napadené rozhodnutí v plném rozsahu. Odvolací správní orgán tedy musí přezkoumat zákonnost i věcnou správnost napadeného rozhodnutí bez ohledu na to, jestli je to odvolatelem namítáno, respektive jestli to vyžaduje veřejný zájem. Žalovaný dále uvedl, že odvolání žalobce obsahovalo konkrétní odvolací důvod, pro který má být napadené rozhodnutí v rozporu s právními předpisy, neboť žalobce své odvolání odůvodnil tím, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je nepřezkoumatelné pro zmatečnost. V tomto slovním vyjádření jsou podle žalovaného obsaženy odvolací důvody žalobce. Žalovaný dále uvedl, že v odvolacím řízení postupoval zcela v souladu se zákonem o odpovědnosti za přestupky, správním řádem, se základními zásadami správního řízení a také v souladu s právním řádem České republiky a svým postupem v odvolacím řízení žalobce na jeho právech nijak nezkrátil. V řízení byl v souladu s § 3 správního řádu zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.
6. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí u ústního jednání, při kterém účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce nad rámec dosavadního žalobního bodu namítl promlčení přestupku.
7. Ze správního spisu (včetně předcházejícího trestního spisu, který tvoří jeho součást) krajský soud zjistil, že ohledně předmětného skutku, ke kterému mělo dojít dne 8. 11. 2016, bylo nejprve vedeno trestní řízení. Policejní orgán sepsal dne 23. 2. 2017 úřední záznam o zahájení úkonů trestního řízení vůči žalobci pro přečin ublížení na zdraví podle § 146 odst. 1 trestního zákoníku (č. l. 18 trestního spisu). Ve věci bylo postupně žalobci sděleno obvinění a poté na něj byla podána obžaloba. Usnesením Okresního soudu v Ostravě ze dne 11. 9. 2018, č. j. 71 T 29/2018 - 368, byla věc postoupena k projednání a rozhodnutí v přestupkovém řízení s tím, že se nejedná o trestný čin, ale zároveň by jednání mohlo být kvalifikováno jako přestupek. Usnesení nabylo právní moci dne 15. 9. 2018 a následně byl spis správnímu orgánu prvního stupně postoupen. Krajský soud nedohledal ve spise doklad (doručenka nebo prezenční razítko) o přesném okamžiku postoupení spisu správnímu orgánu prvního stupně. Podle spisového přehledu správního orgánu se tak mělo stát 7. 11. 2018, ale protože nebylo možné toto datum verifikovat podle obsahu spisu, vyšel krajský soud ve prospěch žalobce z data 5. 11. 2018, kdy byl kancelář

Okresního soudu v Ostravě splněn referát předcházející faktickému postoupení věci (č. 1. 377 trestního spisu). Z obsahu přestupkového spisu krajský soud dále zjistil, že správní orgán prvního stupně oznámil žalobci přípisem ze dne 14. 1. 2019 zahájení řízení o přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. b) zákona o přestupcích. Toto oznámení bylo téhož dne doručeno žalobci do jeho datové schránky. Ve věci rozhodl správní orgán prvního stupně dne 6. 1. 2020 o vině žalobce a rozhodnutí bylo vypraveno dne 10. 1. 2020 (podle doručenek bylo dne 10. 1. 2020 dodáno do datových schránek žalobce a jeho zástupce). Proti rozhodnutí podal žalobce odvolání, o němž rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, které nabylo právní moci dne 8. 5. 2020.

8. Krajský soud se v první řadě zabýval námitkou promlčení. Žalobce sice tuto námitku vznesl poprvé až při ústním jednání, které se konalo již po uplynutí lhůty pro rozšiřování žalobních bodů (§ 71 odst. 2 s. ř. s.), soudy ve správním soudnictví jsou však k zániku odpovědnosti povinny přihlížet z úřední povinnosti, což platí také pro zánik odpovědnosti podle zákona o odpovědnosti za přestupky z roku 2016 (§ 30 až 32), který sice hovoří o promlčecí době, povahově však jde o prekluzi, ke které se přihlíží z moci úřední (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2010, č. j. 7 As 11/2010 – 134, publ. pod č. 2122/2010 Sb. NSS a v poměrech právní úpravy účinné od 1. 7. 2017 pak např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2021, č. j. 9 As 255/2020 – 23, bod 20). Vzhledem k tomu, že žalobce v odvolání prekluzi nenamítal, nelze žalovanému vytýkat, že se touto otázkou v napadeném rozhodnutí obsírně nezabýval a omezil se na konstatování, že v době vydání rozhodnutí k zániku odpovědnosti za přestupek nedošlo.
9. V souvislosti s námitkou promlčení (prekluze) pak vyvstala otázka časové působnosti přestupkových zákonů, protože ke spornému skutku mělo dojít 8. 11. 2016, tedy za účinnosti zákona o přestupcích z roku 1990, zatímco řízení bylo pravomocně ukončeno za účinnosti nového zákona o odpovědnosti za přestupky z roku 2016 (účinného od 1. 7. 2017).
10. Podle § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky (250/2016 Sb.) platí, že na přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona hledí jako na přestupky podle tohoto zákona. Odpovědnost za přestupky a dosavadní jiné správní delikty, s výjimkou disciplinárních deliktů, se posoudí podle dosavadních zákonů, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona; podle tohoto zákona se posoudí jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.
11. Z porovnání úprav prekluzivních lhůt podle obou zákonů je zřejmé, že nová úprava z roku 2016 není pro žalobce příznivější. Oba předpisy stanoví pro zánik odpovědnosti u posuzovaného přestupku stejnou délku 1 roku ode dne jeho spáchání [§ 20 odst. 1 zákona o přestupcích z roku 1990 a § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky z roku 2016], do které se shodně nezapočítává doba, po kterou o skutku probíhá trestní řízení a přerušuje se jak oznámením o zahájení přestupkového řízení, tak vydáním rozhodnutí o vině. Zásadní rozdíl pak spočívá v maximální délce prekluzivní doby, která činí podle zákona o odpovědnosti za přestupky 3 roky (§ 32 odst. 3), zatímco podle § 20 odst. 3 zákona o přestupcích z roku 1990 pouze 2 roky (nepočítaje v to dobu, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení). Otázku zániku odpovědnosti žalobce (prekluzi) proto

posuzoval krajský soud podle zákona o přestupcích z roku 1990, ve znění zákona číslo 204/2015 Sb.

12. Podle § 20 zákona o přestupcích v rozhodném znění platilo, že přestupek nelze projednat, uplynul-li od jeho spáchání jeden rok (odst. 1 věta před středníkem). Běh lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 se přerušuje zahájením řízení o přestupku, jakož i vydáním rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným; je-li prvním úkonem v řízení vydání příkazu o uložení pokuty, přerušuje se běh lhůty jeho doručením (odst. 2). Přerušením běhu lhůty pro projednání přestupku podle odstavce 1 začíná běh nové lhůty pro projednání přestupku; přestupek však nelze projednat, uplynuly-li od jeho spáchání dva roky (odst. 3). Do běhu lhůty podle odstavců 1 až 3 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního právního předpisu (odst. 4).
13. Konkrétními podmínkami vlivu trestního řízení na běh prekluzivní lhůty podle § 20 odst. 4 zákona o přestupcích se již opakovaně zabýval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 22. 10. 2010, č. j. 5 As 66/2009 – 56, ve kterém konstatoval a odůvodnil závěr, podle kterého se zahájením trestního řízení se rozumí okamžik sepsání záznamu o zahájení úkonů v trestním řízení, pokud byly takové úkony v trestním řízení prováděny. Za okamžik ukončení trestního řízení se pak pro účely počítání běhu lhůty podle § 20 zákona o přestupcích považuje den, kdy se správní orgán dozvěděl o odevzdání věci. Dnem následujícím po tomto dni běh lhůty podle § 20 zákona o přestupcích pokračuje (srov. např. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 7. 2007, č. j. 1 As 17/2007 – 73, www.nssoud.cz).
14. Skutečnosti významné pro posouzení námitky promlčení vyplývají z obsahu správního spisu včetně předcházející trestní části). Za podstatné okamžiky považuje krajský soud data spáchání přestupku (8. 11. 2016), úředního záznamu o zahájení úkonů trestního řízení (23. 2. 2017), postoupení věci správnímu orgánu prvního stupně po zastavení trestního řízení (5. 11. 2018), oznámení o zahájení přestupkového řízení žalobci (14. 1. 2019), vypravení prvostupňového rozhodnutí o vině žalobce (10. 1. 2019) a pravomocné ukončení přestupkového řízení (8. 5. 2020).
15. Z výše uvedeného pro posuzovanou věc plyne, že jednoroční prekluzivní lhůta začala běžet 9. 11. 2016 a zastavila se dne 23. 2. 2017, t. j. po 107 dnech. Další období od 24. 2. 2017 až do 5. 11. 2018 se do jejího běhu nezapočítává a k jejímu dalšímu pokračování došlo až od 6. 11. 2018, a to až do 14. 1. 2019, kdy bylo žalobci oznámeno zahájení přestupkového řízení. Uplynulo tak dalších 70 dnů a ke dni oznámení o zahájení přestupkového řízení dosud lhůta 1 roku neuplynula (řízení dosud trvalo 177 dnů – 107 + 70). Oznámením o zahájení přestupku žalobci dne 14. 1. 2019 se běh dosavadní prekluzivní lhůty přerušil a začala běžet nová lhůta, která byla opět přerušena dne 10. 1. 2020 (tj. opět před uplynutím lhůty 1 roku), kdy bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí o vině. Pro úplnost krajský soud uvádí, že za vydání rozhodnutí se podle § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu rozumí při doručování rozhodnutí prostřednictvím datové schránky provedení tzv. jiného úkonu směřujícího k doručení, tzn. odeslání elektronické verze rozhodnutí prostřednictvím datové schránky (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 9. 2020, č. j. 1 Azs 504/2019 – 29, ze dne 13. 6. 2019, č. j. 4 As 73/2019 – 24, či ze dne 14. 10. 2020, č. j. 6

As 199/2020 - 43), k čemuž došlo právě 10. 1. 2020. Správní (přestupkové) řízení pak bylo pravomocně ukončeno 8. 5. 2020, t. j. po dalších 119 dnech a ještě v průběhu nové jednorroční lhůty. Současné platí, že neuplynula ani maximální dvouletá prekluzivní lhůta, neboť po odečtení doby probíhajícího trestního řízení (§ 20 odst. 4 zákona o přestupcích) uplynula od spáchání přestupku do jeho pravomocného skončení doba 1 roku a 292 dnů [107 dnů (9. 11. 2016 až 23. 2. 2017) + 550 dnů (6. 11. 2018 až 8. 5. 2020)].

16. Dalším žalobním bodem je námitka vadného postupu správních orgánů při projednání odvolání žalobce. Se žalobcem lze souhlasit potud, že podle § 82 odst. 2 správního řádu patří mezi povinné náležitosti odvolání proti správnímu rozhodnutí také údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho odvolatel napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. V případě vad odvolání, včetně chybějících náležitostí, je správní orgán povinen postupovat podle § 37 odst. 3 správního řádu a vyzvat žalobce k odstranění vad odvolání. Žádná speciální právní úprava není v tomto směru stanovena ani pro odvolání proti rozhodnutím o přestupku. Na věci nic nemění, že v přestupkovém řízení přezkoumává odvolací správní orgán prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu. Podle přesvědčení krajského soudu je třeba rozlišovat mezi povinnými náležitostmi odvolání a rozsahem odvolacího přezkumu.
17. Pokud by tedy odvolání žalobce postrádalo odvolací důvod (tj. údaj o tom, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo), tak by bylo povinností správního orgánu prvního stupně vyzvat jej k jejich odstranění a poskytnout mu k tomu přiměřenou lhůtu, případně mu s odstraněním vad pomoci. O takovou situaci však v přezkoumávané věci nešlo. Jak se podává z odvolání žalobce citovaného shora, tak žalobce v jeho závěru uvedl, že dané rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro zmatečnost. I takto formulovaná odvolací námitka naplňuje podle přesvědčení krajského soudu v nezbytné míře požadavky na náležitosti odvolání vyplývající z § 82 odst. 2 správního řádu, a žalovaný nikterak nepochybil, pokud tuto námitku posoudil jako řádný odvolací důvod, byť lze uvedený případ označit jako hraniční. Je totiž pravdou, že odvolací námitka byla kusá, ale vada prvostupňového rozhodnutí z ní vyplývá (jeho nepřezkoumatelnost z důvodu zmatečnosti) a neuvedení podrobných skutkových či právních argumentů nevytvořilo překážku k projednání odvolání v odvolacím řízení. Je totiž na odvolateli, aby se s odkazem na zásadu dispoziční rozhodl, v jakém rozsahu a jak exaktně bude specifikovat své odvolací námitky. Pokud se žalobce v odvolání omezil na konstatování nepřezkoumatelnosti rozhodnutí s odkazem na blíže nerozvedenou zmatečnost, nejedná se o vadu podání, pro kterou by nebylo možné rozhodnutí podrobit řádnému přezkumu v odvolacím řízení (srov. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25. 8. 2014, sp. zn. 78 A 19/2013). Krajský soud uzavírá, že odvolání žalobce obsahovalo údaj o tom, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo, proto nebylo povinností správních orgánů vyzývat žalobce k jeho doplnění.
18. Pokud žalobce odkazoval na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2010, sp. zn. 9 As 61/2009 či Městského soudu v Praze ze dne 14. 4. 2011, sp. zn. 9 Ca 102/2009, pak zdejší soud uvádí, že tamní skutkový stav, ze kterého soudy vycházely, neodpovídá situaci, která nastala v nyní přezkoumávané věci. V odkazovaných rozhodnutích bylo posuzováno odvolání, které neobsahovalo žádné odvolací důvody (tzv. blanketní odvolání)

a bylo konstatováno, že takové odvolání nesplňuje zákonné náležitosti § 82 odst. 2 správního řádu a k odstranění této vady je správní orgán povinen vyzvat odvolatele podle § 37 odst. 3 správního řádu s odkazem na § 93 odst. 1 správního řádu. S těmito závěry krajský soud souhlasí, nicméně v této věci byla situace jiná, protože žalobce – jak shora uvedeno – odvolací námitku (byť velmi stručnou) uvedl.

19. Krajský soud uzavírá, že žalobní body důvodné nejsou, a protože v napadeném rozhodnutí ani v postupu správních orgánů předcházejícím jeho vydání neshledal ani žádnou vadu s negativním vlivem na zákonnost napadeného rozhodnutí, žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
20. Vzhledem k tomu, že se procesně úspěšný žalovaný u ústního jednání konaném dne 19. 7. 2021 nepožadoval náhradu nákladů řízení, rozhodl krajský soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě 2 týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu.

Ostrava 19. července 2021

JUDr. Martin Láníček
samosoudce